

**Poučení pro zaměstnance dodavatelů, návštěv a dalších osob
vyskytujících se na pracovišti SAKO Brno, a.s., Jedovnická 2, 628 00 Brno,
(dle § 101 odst. 3, 5 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů)**

Všechny osoby jsou povinny dodržovat předpisy a pokyny bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pokyny a předpisy požární ochrany vydané pro uvedené pracoviště, respektovat informace a sdělení uvedené na výstražných tabulkách a vývěskách společnosti.

VŠEM ZAMĚSTNANCŮM DODAVATELŮ, NÁVŠTĚVÁM A DALŠÍM OSOBÁM JE NA PRACOVÍŠTÍCH SAKO Brno, a.s. ZAKÁZÁNO:

- Provádět činnost, která nesouvisí s výkonem sjednané práce.
- Vstupovat do prostor nebo na pracoviště, kde nevykonávají pracovní činnost nebo kde je zákaz vyznačen bezpečnostní značkou.
- Obsluhovat stroje, zařízení a mechanismy bez potřebných kvalifikačních předpokladů a bez souhlasu pověřeného zaměstnance.
- Opouštět pracoviště při přerušení nebo ukončení pracovní činnosti bez zajištění nebo zabezpečení pracoviště proti vzniku úrazu nebo nehody (znenáhla uzavření pracoviště uzamčením nebo zábranou, vypnutí a odstavení zařízení, odstavení dopravních prostředků na určené místo apod.).
- Vstupovat na pracoviště společnosti SAKO Brno, a.s. pod vlivem alkoholu nebo návykových látek, tyto na pracoviště vnášet a požívat.
- Odstraňovat nebo poškozovat instalované bezpečnostní, požární a informativní značky a značení, nápisy, symboly, vyřazovat z činnosti další bezpečnostní opatření (ochrany, kryty, zábradlí, zábrany apod.) případně svévolně provádět další nepovolené úpravy bezpečnostního a protipožárního vybavení.
- Provádět další činnost, která je na daném pracovišti z důvodů organizačních nebo technologických zakázána.
- Ukládat odpad vznikající při pracovní činnosti mimo vyhrazené prostory, případně tento odpad likvidovat nepovoleným způsobem.
- Používat nástroje, nářadí, stroje, zařízení a dopravní prostředky, které nesplňují požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a nejsou u nich prováděny předepsané úkony (údržba, prohlídka, zkoušky a revize).

DALŠÍ PRAVIDLA PLATNÁ PRO AREÁL SPALOVNY:

Pobyt a pohyb osob a doprava v areálu spalovny.

- Vstup do areálu společnosti SAKO Brno, a.s. je povolen pouze zaměstnancům dodavatele, resp. jeho subdodavatelů, kteří jsou prokazatelně seznámeni s těmito pokyny. Za seznámení všech příslušných zaměstnanců s těmito pokyny odpovídá dodavatel, t.j. externí firma, s níž je uzavřen smluvní vztah na předmět dodávky nebo činností.
- V areálu je příkázáno chodit po chodnících a v případě, že komunikace nemá chodník, je povinností každého zaměstnance chodit po krajích komunikace. Všechny osoby pohybující se na komunikacích v areálu SAKO Brno, a.s., jsou povinny nosit vestu z reflexního materiálu popř. oděvní součásti s reflexními prvky.
- Nejvyšší dovolená rychlost dopravních prostředků je **10 km/hod**, přičemž je nutné dodržovat dopravní řád a obecně platné předpisy, zvláště při použití vlastních dopravních a jiných prostředků dodavatelských firem.
- Řidiči dopravních prostředků dodavatelských firem nesmí znečišťovat a poškozovat povrch komunikací v areálu SAKO Brno, a.s., zakazuje se zde nepovolené parkování, opravy a odstavování dopravních prostředků. Parkování je povoleno jen na vhodném místě v prostoru předaného staveniště nebo v prostoru stanoveném zástupcem SAKO Brno, a.s.

- Povinností dodavatele je udržovat pracoviště čisté a uklizené. Po ukončení práce v areálu společnosti pracoviště uklidí.

Skládka a nakládka v areálu spalovny.

- Skládání a nakládání vlastních surovin, materiálu a hmot, smí dodavatelské firmy provádět jen v určeném prostoru staveniště nebo pracoviště, nesmí při tom být znečišťováno okolí, nesmí být zužovány průjezdné průřezy a profily, nesmí být zataraseny přístupové ani únikové cesty a protipožární hasební technika (přenosné hasící přístroje, nástěnné i podzemní hydranty apod.), po ukončení činnosti musí být prostor vždy uklizen.
- Skládky jsou zakázány v ochranných pásmech VN, v místech, kde jsou pod zemí umístěny rozvody (el. energie, voda, plyn, pára, podzemní požární hydranty, kanalizace apod.).

Stavební, bourací, výkopové práce a práce ve výšce.

- Veškeré stavební, bourací, výkopové a montážní práce v areálu společnosti SAKO Brno, a.s., budou prováděny jen v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (zejména NV č. 591/2006 Sb., NV 362/2005 Sb.), s investorem předanou stavební výkresovou dokumentací, s jeho souhlasem a vědomím. Tam kde hrozí nebezpečí pádu předmětů, je každý povinen používat ochrannou přilbu a **zajistit prostor zábranami k zamezení vstupu osob do nebezpečného prostoru.**
- Před zahájením jakýchkoliv výkopových prací musí být společností SAKO Brno, a.s. investorem potvrzeno, že v místě prováděných prací nevedou žádné podzemní rozvody. Jinak tyto práce nelze zahájit.
- Při pracích ve výšce nutno dodržovat pravidla vyplývající z Nařízení vlády o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky.
- Prostor pod prováděnými pracemi musí být vhodně zajištěn.
- Lešení musí být postaveno kompetentními osobami.
- Komunikace a chodníky v závodě a přilehlých prostorách musí dodavatel udržovat čisté (neznečištěné bahnem a odpadem).

Vstup do prostoru provozu spalovny společnosti SAKO Brno, a.s.

- Všem zaměstnancům dodavatelů i jejich subdodavatelů, je vstup do výrobních prostor a pomocných provozů společnosti SAKO Brno, a.s. zakázán, včetně jakékoliv manipulace na zařízeních a strojích umístěných vně výrobních prostor nebo prostor pomocných provozů, není-li vstup nutný z důvodu prováděných prací. Po ukončení pracovní činnosti v provozních prostorách a úklidu pracoviště, je dodavatel povinen tyto ihned opustit.

Požární ochrana.

- Všichni zaměstnanci dodavatelských firem i jejich subdodavatelů, jsou povinni dodržovat platné právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, předpisy společnosti SAKO Brno, a.s., zejména požární poplachové směrnice a požární řády.
- Zakazuje se svařování a manipulace s otevřeným ohněm v prostorách se zvýšeným nebezpečím a rovněž při pracích s látkami požárně nebezpečnými. **Veškeré svářečské práce smí být prováděny jen s vědomím zodpovědného vedoucího zaměstnance příslušného pracoviště, za dodržení příslušných požárně bezpečnostních předpisů. Sváření, řezání a broušení na pracovištích se zvýšeným a vysokým požárním nebezpečím je možné provádět jen na písemné povolení společnosti SAKO Brno, a.s.**
- Zakazuje se znemožňovat přístup k přenosným hasicím přístrojům, požárním hydrantům - porušovat jejich plomby nebo je používat k jiným než hasebním účelům bez vědomí zástupce společnosti SAKO Brno, a.s. a poškozovat nebo zneužívat tyto i jiné prostředky.
- V případě jakéhokoliv vzniku požáru, je třeba pokusit se požár ihned uhasit. Není-li to možné, je třeba vyhlásit požární poplach dle požárních poplachových směrnic, tel. 150 - a ohlásit

ihned vznik požáru spol. SAKO Brno, a.s., ve kterých místech musí být požár ohlášen i tehdy, když byl v zárodku uhašen a nevznikla žádná škoda. Ohlašovny požáru jsou: vrátnice na vstupu do areálu a velín v 2.NP Turbínové a dotřídovací haly.

- V celém areálu je vyhlášen **zákaz kouření !** (kouření je umožněno pouze na vyhrazených stanovištích společností SAKO Brno, a.s.).
- V případě havarijní situace (např. požáru) je poplach vyhlášen sirénou. Z areálu je potřeba postupovat po komunikacích a následovat fotoluminiscenční bezpečnostní tabulky vyznačující směr úniku. Je zakázáno použít výtah jako únikovou cestu.
- **Shromaždiště osob v případě havarijní situace je na parkovišti před areálem společnosti.**

Pracovní úrazy.

- Dojde - li v areálu společnosti SAKO Brno, a.s. ke vzniku pracovního úrazu zaměstnance dodavatelské firmy nebo jejich subdodavatele, je povinen vedoucí pracovní skupiny (garant) dodavatele ihned informovat vedoucího zaměstnance příslušného pracoviště a technika BOZP a PO.
- Zjištěné informace předá zástupce externí společnosti technikovi BOZP a PO nebo vedoucímu provozu na kterém provádí činnosti.
- **Zásady I. předlékařské pomoci** jsou uvedeny v Traumatologickém plánu, který je uložen ve vrátnici na vstupu do areálu. Na poskytnutí první pomoci jsou v prostorách společnosti rozmístěny lékárničky. Lékárnička je umístěna na každém trvalém pracovišti daného provozu (seznam rozmístění lékárniček vč. obsahu je uveden v příloze Traumatologického plánu).

Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)

- Krom nutných OOPP pro svou pracovní činnost musí zaměstnanci externích firem povinně používat oděv, podle kterého je jednoznačné, z jaké jsou společnosti (týká se všech subdodavatelů).
- Ve všech výrobních a skladových prostorách platí zákaz nošení volného - vlajícího oděvu a šperků (veškeré prstýnky, náramky, řetízky, visací náušnice atd.) včetně náramkových hodinek. Dlouhé vlasy je nutné mít stažené k temeni hlavy tak, aby při předklonu nemohlo v žádném případě dojít k riziku zachycení na pracovištích kde se vyskytují točivé stroje.

Hodnocení pracovních rizik

- Provedeno seznámení s riziky dle dokumentu Hodnocení pracovních rizik – příloha č.1.
- **Zdůrazněna povinnost zhotovitele pro hodnocení a výměny rizik dle zákoníku práce a povinnost jejich předání investorovi, včetně dokladů o jejich předání ostatním účastníkům stavby. Zároveň zastupitelé firem svým podpisem stvrzují vzájemné předání a převzetí rizik a přijatých opatření k ochraně před jejich působením a minimalizaci dle § 101 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. Pověřeným zaměstnavatelem, který koordinuje provádění opatření k ochraně bezpečnosti a zdraví zaměstnanců a postupy k jejich zajištění na výše uvedeném pracovišti, je je SAKO Brno, a.s. (mimo případů, které jsou uvedeny jiným způsobem – např. předání staveniště).**
- Zúčastněné firmy společně vypracují přehled možných rizik vyplývajících z jejich činnosti a navrhnou opatření k minimalizaci rizik.
- Platí zákaz vstupu do nebezpečné blízkosti točivých a pohyblivých částí strojů a zařízení.

Pracovní pomůcky, náradí, nástroje, zařízení

- Dodavatel musí používat vlastní zařízení, náradí, nástroje, pomůcky. To musí plně odpovídat právním požadavkům. Musí být v dobrém stavu, bez jakýchkoliv defektů a vhodné k předpokládanému účelu. Musí být kontrolováno (revidováno) dle platné legislativy a musí být použito v souladu s návodem k obsluze a dalších právních předpisů.

- Zařízení, které je ve vlastnictví společnosti SAKO Brno, a.s. může být zapůjčeno pouze po předchozím odsouhlasení, písemném předání a předložení oprávnění k obsluze zařízení.

Životní prostředí

- Zaměstnanci externích firem jsou povinni chovat se šetrně k životnímu prostředí. V případě produkce odpadů je externí firma povinna odvézt vzniklé odpady z areálu společnosti nebo po domluvě s vedoucím pracoviště využít zásobník odpadů, popř. systém třídění odpadů ve společnosti.
- Zaměstnanci externích firem jsou povinni nakládat s chemickými látkami a přípravky v souladu se zákonem o chemických látkách a přípravcích. Je zakázáno přelévát nebo uchovávat chemické látky a přípravky v nádobách od potravin.
- Dojde-li k úniku chemických látek nebo přípravků, je nutno zamezit dalšímu úniku a šíření za použití havarijní soupravy a odstranit uniklou chemickou látku nebo přípravek. O úniku je povinen zaměstnanec externí firmy neprodleně informovat vedoucího provozu.
- Spalování jakýchkoliv odpadů je přísně zakázáno.

Alkohol, návykové látky, zbraně

- Žádný alkohol, návykové látky, zbraně nesmí být přineseny do areálu společnosti.
- Zaměstnanec externí firmy (subdodavatel) **je povinen podrobit se zkoušce na alkohol anebo jiné návykové látky.** Zkoušku můžou provádět příslušní pověřeni zaměstnanci společnosti SAKO Brno, a.s., na kterých je dodavatelská práce prováděna (mistr, vedoucí provozu, ředitel divize, technik BOZP apod.).

Kontroly

- Zaměstnanci externích firem můžou být podrobena auditu, který je zaměřen na **nebezpečné jednání** pracovníků na pracovišti. O výsledcích auditu bude informován zástupce externí společnosti.

Garance a prohlášení

Garantem a zodpovědným zaměstnancem dodavatele, za řádné plnění výše uvedených povinností, za bezpečnost práce zaměstnanců, požární ochranu a plnění všech ostatních souvisejících platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je statutárním zástupcem dodavatele písemně pověřený vedoucí zaměstnanec.

Výše uvedený zodpovědný zaměstnanec dodavatelské firmy prohlašuje, že zaměstnanci dodavatelské firmy, kteří budou na smluvním předmětu dodávky pro zadavatele pracovat, stejně jako zaměstnanci jejich subdodavatelů, absolvovali u svého zaměstnavatele školení BOZP a PO a že byli nebo budou před zahájením prací s těmito pokyny řádně seznámeni (včetně příloh), berou je na vědomí a zavazují se je řádně plnit v plném rozsahu a se vší odpovědností.

Ověření znalostí bylo provedeno ústním pohovorem s cílenými dotazy. Zaměstnanci na presenční listině stvrzují svým podpisem, že dané problematice rozumějí a pamatují si dané informace.

Informace získané a shlednuté ve společnosti jsou jejím majetkem, jsou označovány za důvěrné, tvoří obchodní tajemství firmy a podléhají utajení. Zodpovědný zaměstnanec, jeho podřízení i jím sjednaní subdodavatelé se zavazují informace udržovat v největší důvěrnosti, nepostupovat je třetím osobám, nezveřejňovat je, jiným způsobem nezneužívat v neprospěch společnosti ani nepoužívat v rozporu s jejich účelem pro své potřeby po dobu 5 let. Toto prohlášení stvrzuje níže uvedeným vlastnoručním podpisem.

Další instrukce

Pokyny a preventivní opatření platí pro zaměstnance a osoby externích firem a jejich subdodavatelů, které se účastní na investiční výstavbě, montážích, opravách, údržbě, úklidu, kontrole nebo měření v areálu společnosti SAKO Brno, a.s., případně i jiných objednaných nebo smluvně dohodnutých činnostech. Je povinností všech vedoucích zaměstnanců dodavatelských firem, všechny své podřízené zaměstnance, včetně zaměstnanců subdodavatele, s těmito pokyny prokazatelně seznámit - pokud toto neprovedl odběratel, řídit se jimi a provádět pravidelnou kontrolu plnění těchto pokynů.

Přílohy:

- hodnocení rizik pro dodavatelské subjekty – příloha č.1

Příloha č.1 k vyhodnocení rizik

ÚČEL A PLATNOST

Dále uvedený přehled rizik je určen pro seznámení a informaci o rizicích činností společnosti SAKO Brno, a.s. subjektům, které na základě smluvního vztahu provádějí práce současně s pracovníky dodavatelského subjektu by mohly být jejich činnostmi ohroženy.

Informace o rizicích jsou vyhotoveny s ohledem na skutečnost, že pracovníci jiných firem, kteří pracují současně na stejném pracovišti s pracovníky společnosti SAKO Brno, a.s., musí být mateřskou firmou v potřebném rozsahu seznámeni s předpisy vztahujícími se k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a k požární ochraně.

Základní podmínkou spolupráce je prokazatelné školení pracovníků externí firmy z následujících předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení:

- nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí,
- nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,
- nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci,
- nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky,
- nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích,
- vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci),
- nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky (platí pro řidiče a závozníky).

Seznámení pracovníků s výše uvedenými předpisy stvrzuje zástupce – vedoucí pracovník cizího subjektu svým podpisem.

ZÁKLADNÍ POKYNY

- Při provádění jakýchkoliv společných prací se pracovníci musí přesně řídit pokyny vedoucího práce.
- Z vlastní vůle nesmějí pracovníci provést jakoukoliv činnost, která by mohla vést ke vzájemnému ohrožení pracovníků v přímém nebo nepřímém kontaktu a nebyla schválena vedoucím práce, mimo případy odvracení nebezpečí.

ZAKAZUJE SE

- Použití jakýchkoliv mechanismů, nářadí a prostředků ve vlastnictví společnosti SAKO Brno, a.s. bez přímého souhlasu vedoucího práce a předložení dokumentů opravňujících k obsluze nebo použití zařízení.
- Provádět jakékoli práce na místech, kde je prováděna činnost pracovníky společnosti SAKO Brno, a.s. bez přímého souhlasu a koordinace prací vedoucím práce nebo jím pověřeným pracovníkem.

PŘEHLED RIZIK PŘI ČINNOSTECH

kteřá nelze zcela eliminovat nebo snížit jen dodržením výše uvedených předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení.

DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY, DOPRAVNÍ ŘÁD	
Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Havárie v důsledku porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích.	<ul style="list-style-type: none"> • Pro provoz na komunikacích ve společnosti platí stejná pravidla silničního provozu jako na veřejných pozemních komunikacích. • Výjezdy z hal a objektů se považují vždy za vedlejší silnici. • Dodržovat max. povolenou rychlost vozidla, která je vyznačena dopravní značkou umístěnou u vjezdu do areálu společnosti. • Rychlost jízdy přizpůsobit viditelnosti a stavu komunikací. • Pohyb vozidel je povolen jen po vyznačených komunikacích, plochách. • Dodržovat pravidla o dávání přednosti v jízdě. • Je zakázáno vjíždět do hal nebo podobných objektů vozidly, která k tomu nejsou přizpůsobena (např. způsobem pohonu, svými rozměry apod.). • Je zakázáno bezdůvodné ponechávání motoru v chodu. • Pro přecházení mezi halami použít vyznačené komunikace, přechod pro chodce nebo po krajích komunikací. • Při pohybu osob ve výrobních prostorech a na komunikacích sloužících pro nákladní dopravu vč. prostoru skladů, povinnost nosit OOPP s reflexními prvky, výstražnou vestu. • Nevstupovat do míst, kde je vstup zakázán.
Srážka s dopravním prostředkem, zranění osoby při manévrování s vozidlem nebo strojem, zejména při couvání, z důvodu špatné viditelnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • Nevstupovat do dráhy pohybujícího se vozidla, zejména při couvání. • Dbát zvýšené opatrnosti při zaslechnutí zvukového výstražného znamení vozidla. • Uposlechnout pokynů osoby, která zajišťuje bezpečnost při couvání vozidla. • Použití způsobilé a náležitě poučené osoby, jakmile tuto osobu ztratí z dohledu, je povinen ihned zastavit. • Zdůraznit začátek couvání zvukovým výstražným znamením v případě, kdy není dostatečný zpětný výhled z vozidla a couvání není zajištěno pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby. • V případě, že se na couvání nebo podobném manévrování podílí více osob, je zapotřebí domluvit si mezi sebou použití potřebných signálů. • Nevstupovat do nebezpečného prostoru kolem nákladního vozidla, kolového nakladače nebo motorového vozíku při nakládce nebo vykládce, nebo manipulace s materiálem.
Sesypání nákladu z ložné plochy vozidla.	<ul style="list-style-type: none"> • Každý náklad na vozidlo bezpečně uložit. • Před jízdou s nákladem provést kontrolu jeho bezpečného uložení.
Nakládka a vykládka z vozidla, zranění pracovníka při otevírání bočnic nebo čela.	<ul style="list-style-type: none"> • Nepřibližovat se k vozidlu při otevírání bočnic (čela) a vykládce nákladu. • Stát mimo bočnice, čela (bokem k nákladu). • Nakládání materiálu na vozidlo věnovat zvláštní pozornost, důsledně dodržovat bezpečnostní předpisy a používat přidělené osobní ochranné pracovní prostředky. • Mezi všemi osobami zúčastněnými na nakládce, vykládce domluvit přesný způsob vzájemného dorozumívání.

Dopravní nehoda v důsledku samovolného rozjezdu stojícího vozidla	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit stojící vozidlo bez řidiče proti pohybu tak, aby nemohlo dojít k jeho samovolnému rozjezdu.
Zasažení břemenem, náraz dopravního prostředku v důsledku špatného zastavení (odstavění) vozidla.	<ul style="list-style-type: none"> • Nezastavovat na místech, kde vozidlo překáží z hlediska bezpečnosti práce a technických zařízení nebo je ohroženo prací konanou v jeho blízkosti a povahou terénu. • Parkovat vozidla jen na určených vyhrazených místech. • Řidič musí před opuštěním vozidla provést takové opatření, aby vozidlo nemohlo být zneužito, neohrožovalo bezpečnost provozu, osob ani technických zařízení. • V případě mimořádně snížené viditelnosti (za sněhové bouře, mlhy apod.) je řidič povinen označit stojící vozidlo zapnutím parkovacích světel.
Zranění osoby, zasažení břemenem v případě nutnosti provedení opravy vozidla na komunikaci.	<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečit vozidlo proti samovolnému pohybu. • Zvednuté vozidlo nebo jeho části zabezpečit proti pádu. • Nezahajovat opravu vozidla, pokud není jeho zdvihnutá sklápěcí část zabezpečena proti sklopení. • Nemanipulovat s ovládacím zařízením vozidla bez předchozích opatření, která vyloučí nežádoucí pohyb vozidla. • Neopravovat naložené vozidlo, pokud by jeho náklad mohl ohrozit pracovníky.
Převrácení dopravního prostředku (po ztrátě stability), zranění řidiče, popř. jiné osoby	<ul style="list-style-type: none"> • Vozidlo (nakladač, motorový vozík apod.) je opatřeno štítkem s nosností. • Při manipulaci s břemenem nepřekročovat nosnost nakladače; břemeno ukládat správně, rovnoměrně. • Správná technika jízdy, zejména v zatáčkách, vyloučení najetí kolem na překážku, rovinnost pojezdových ploch. • Dopravní cesty jasně vyznačeny nebo stanoveny (např. v dopravním řádu). • Dopravní cesty, průchody a rampy udržovat v dobrém provozním stavu, aby se zamezilo poškození nakladače, aby se neporušila jeho stabilita a aby nebyla nepříznivě ovlivněna bezpečnost provozu; je zajištěn vyhovující stav komunikací, jejich rovným, tvrdým a protismyslovým povrchem. • Podlahy, poklopy, můstky mají dostatečnou únosnost a jsou udržovány. • Udržován řádný technický stav vozidla. • Řidič neopouští nakladač s motorem v chodu. • Postupovat dle pokynů v návodu vozidla.
Pád břemene, předmětu, materiálu při vykládce, manipulaci, přepravě a nakládce na pracovníka/osobu.	<ul style="list-style-type: none"> • Vhodný způsob uložení a upevnění břemen při přepravě, při vykládce z dopravních prostředků i při odebrání materiálu zajišťující jeho stabilitu. • Kusový materiál při nakládání, vykládání a jiné manipulaci v případě potřeby zabezpečit vhodnými pomůckami a prostředky, které vyloučí sesunutí nebo pád či převržení tohoto materiálu; • Pracovníci zúčastnění při nakládce a vykládce se nesmí zdržovat v bezprostřední blízkosti zdviženého břemene, přecházet pod zdviženým břemenem a přidržovat břemeno v průběhu činnosti manipulačního zařízení; * nejsou-li těžké předměty zajištěny proti nežádoucímu pohybu, nevstupovat pod ně a nekládat pod ně ruce. • Nemanipulovat dopravními prostředky s břemeny po odstranění upevnění nebo ukotvení břemen. • Zajistit, aby se vidlice nebo příslušenství při přepravě břemene, materiálu nenaklonila dopředu.
Zasažení, rozdrčení, přimáčknutí osoby nakladačem s přídatným zařízením	<ul style="list-style-type: none"> • Vyloučit přítomnost osob v nebezpečném dosahu nakladače.

<p>(paletizační vidle, přidržovací nebo svěrací čelisti, lopata, montážní plošina apod.). Přítlačení, naražení osoby k pevné konstrukci (k překážce, ke zdi, k vozidlu apod.). Zasažení osoby padajícím materiálem, předmětem apod.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat zákaz přhrnovat zeminu nebo jiný materiál ručně do lopaty za chodu nakladače. • V případě, kdy obsluha nakladače nevidí na pracovní činnost (je mimo zorné pole obsluhy) zajistit zprostředkované informace - signalizaci smluvenými znameními poučenou osobou. • Používat zvukového znamení pro upozornění osob aby se vzdálili z nebezpečného prostoru stroje. • Vyloučit přítomnost osob v dráze pohybujícího se nakladače, zejména při couvání. • Použití zvukové a světelné signalizace. • Nabraný materiál nemá přesahovat obrys lopaty. • Soustředěnost řidiče, dobrý výhled z kabiny.
<p>Zachycení osoby kolem za pohybu nakladače.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Používat zvukového znamení pro upozornění osob aby se vzdálili z nebezpečného prostoru stroje.
<p>Zasažení el. proudem při dotyku nebo přiblížení pracovního zařízení nakladače k vodičům venkovního vedení VN, VVN</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržování zákazu pracovat s nakladačem a pracovním zařízením v ochranném pásmu el. vedení VN a VVN dostatečný odstup. • V případě kontaktu nakladače s venkovním el. vedením řidič musí zůstat v kabině, nesmí dovést, aby se někdo ke stroji přiblížil, dokud se nepřeruší spojení nebo nevypne proud.
<p>Pád břemene a zasažení osoby nacházející se v blízkosti skladovaného vytríděného odpadu v důsledku chybného uložení a uspořádání manipulační jednotky nakladačem a organizačních nedostatků (stohování).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stohy, hranice a stohové hromady se smějí zakládat jen na pevné, únosné, rovné a nekluzké vodorovné podlaze a smějí do nich být ukládány jen předměty neměnného tvaru. • Stohovat různé manipulační jednotky lze pouze v případě, že vytvořený stoh bude stabilní. • Při stohování manipulačních jednotek na volném prostranství, popř. pod přístřeškem, musí být stohy chráněny před účinky větru (riziko zhroucení stohu). • Dodržovat zákaz stohovat manipulační jednotky se znečištěnou (zablácenou, se zmrázky apod.) opěrnou plochou a se znečištěnými místy styku. • Při stohování manipulačních jednotek nad výšku 2 m vysokozdvíhacími vozíky, při uložení palet ve výšce nad 2 m, vyžadovat, aby pracovníci používali ochranné přilby. • Po nastohování manipulačních jednotkách se nesmí lézt nebo se na nich pohybovat. • Hranice stohované manipulační jednotky svislá s min. odklonem od svislice (max. 2 %). • Odebírat předměty ze stohové hromady se smí jen z bezpečného stanoviště shora, stupňovitě nebo s dodržáním dostatečného bočního sklonu hromady.

ZVÝŠENÉ PODLAHY, PLOŠINY A KOMUNIKACE

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
<p>Zakopnutí, pád osoby na rovině Zakopnutí, podvrtnutí nohy naražení, zachycení o různé překážky a vystupující části z podlahy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Odstranění jakýchkoliv komunikačních překážek, o které lze zakopnout - šroubů vík a zvýšených poklopů nad úroveň podlahy, hadic, elektrických kabelů, vodorovných prvků vystupujících nad úroveň podlahy a komunikací. • Nelze-li pevné překážky odstranit použít náběhové klíny nebo bezpečnostního značení (černožlutého nebo červenobílého šrafování). • Udržování komunikací a průchodů volně průchodných a volných, bez překážek, jejich nezastavování materiálem, provozním zařízením.
<p>Uklouznutí, podvrtnutí nohy, naražení a pád osoby na podlaze pracovního stanoviště obslužné plošiny, pracovních</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rovný a tvrdý stav povrchu podlah a komunikací, bez nerovností, výmolů, udržování, čištění a úklid podlah, včasné odstraňování poškozených míst, nerovností apod.

<p>schůdcích apod. na horizontálních komunikacích, schodištích, rampách, lávkách, plošinách, vyrovnávacích můstcích apod. Uklouznutí při chůzi po mokřích (v umývárkách, koupelnách, při vystupování z vany) zamaštěných v (kuchyních) podlahách; (při chůzi nebo pracovních činnostech). Uklouznutí na podlaze např. za vchodovými vstupními dveřmi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vhodná pracovní obuv, v umývárkách použití rohoží. • Čištění pochůzných ploch, včasné odstranění nečistot zvyšujících kluzkost, zejména mastnotu), včasný úklid včasné odstranění nečistot (zvyšujících kluzkost, zejména mastnot), vytírání podlah do sucha za použití vhodných čistících odmašťovacích prostředků apod. • Vyspádování povrchu podlah k odvádění vody provozních kapalin tak, aby se na ní v mokřích provozech nezdržovala kapalina (voda). • V zimním období odstraňování námrazy, sněhu, protiskluzový posyp. • Zdrsnění pochůzných ploch v případě jejich vyhlazení přirozeným opotřebením, či nevhodností vlastního materiálu povrchu. • Dodatečná protiskluzová úprava povrchů podlah; podle potřeby používání protiskluzné obuvi (jemné profilové podrážky mají lepší protiskluzové vlastnosti než podrážky s hrubými profily) popř. obuvi s měkčí podešví;
<p>Zúžené průchody, naražení a zachycení pracovníka o pevné konstrukce, stroje apod.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Správné rozmístění strojů, stacionárních i přemístitelných zařízení tak, aby byly dodrženy min. šířky komunikací, průchodů, obslužných prostorů apod.
<p>Ztížená evakuace a pohyb osob únikovými cestami v případě nebezpečí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vhodná trasa, počet, rozmístění a rozměry únikových cest, trvalé udržování volných únikových cest a nouzových východů. • Otevírání vrat a dveří na únikových cestách ve směru úniku (směrem ven). • Označení určených únikových cest a nouzových východů. • Dveře a vrata ovládaná mechanickou silou vybaveny zřetelným, dobře rozpoznatelným a lehce přístupným nouzovým vypínacím zařízením a s výjimkou případu, kdy se při poruše napájení samy automaticky otevrou, musí umožňovat ruční otevření.
<p>Pád osoby při provádění údržby a oprav a jiných činností, při nichž je pracovník vystaven nebezpečí pádu tj. na jakýchkoliv zvýšených místech práce a pohybu osob, včetně prací na střeších (kontrolní činnost, drobná údržba např. odstraňování sněhu atd.). Pád osob při čištění osvětlovacích těles u stropu budovy, haly.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pád osoby při provádění údržby a oprav a jiných činností, při nichž je pracovník vystaven nebezpečí pádu tj. na jakýchkoliv zvýšených místech práce a pohybu osob, včetně prací na střeších (kontrolní činnost, drobná údržba např. odstraňování sněhu atd.). • Pád osob při čištění osvětlovacích těles u stropu budovy, haly.
<p>Pád a propadnutí materiálu, předmětů z podlahy, plošiny, lávky, ocelových roštů a jiných zvýšených komunikací, konstrukcí a jejich částí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opatření volných okrajů podlah ochrannou (okopovou) lištou, zárazkou o výšce min. 100 mm. • Ochrana materiálu a předmětů proti pádu. • Ochrana prostoru pod místy práce proti ohrožení padajícími předměty (ohrazením, vyloučením vstupu osob, střežením ap.
<p>Propadnutí osoby podlahou, poklopem, podlahovým roštem, střešním oknem apod.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opatření zvýšených podlah nosnými poklopy, rošty, zajištěnými proti posunutí, zvrtnutí a jinému nežádoucímu pohybu. • Udržování podlahových prvků, výměna neúnosných a poškozených prvků (zkorodovaných roštů, poklopů, nahnílych fošen a dřevěných částí poklopů apod.) • Udržování bezpečného stavu pracovních ploch a přístupových komunikací (svislých ocel. žebříků)

STROJE A ZAŘÍZENÍ

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
<p>Prudký únik pracovní látky (páry, kapaliny nebo plynu) netěsností v potrubí a armaturách.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelná údržba pojistných zařízení dle požadavků norem a výrobce zařízení.

Prudký únik pracovní látky z potrubí nebo armatur při překročení nejvyššího pracovního přetlaku potrubního systému.	<ul style="list-style-type: none"> • Správné uložení potrubí, odstranění deformací v potrubí a armaturách nebo připojených zařízení (např. čerpadel). • Správné použití armatur a částí potrubí, zejména je-li potrubí zatěžováno rázovým zatížením od pulsací nebo vibrací. • Vymezení ohroženého prostoru při provádění prací a zamezení přístupu nepovolaných osob do tohoto prostoru. • Používání příslušných OOPP.
Zasažení odletujícím materiálem, jiskrami při řezání a opracování kovového materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • Nepřibližovat se ke stroji v provozu do bližší vzdálenosti než 4 m. Pokud je to z provozních důvodů nutné, pak pouze s ochrannými brýlemi nebo štítem. • Vyloučit přítomnost osob v nebezpečném prostoru činnosti. Pokud se tomu nelze vyhnout, dohodnout s pracovníkem provádějícím činnost nebo vedoucím práce bezpečné místo práce. • Dodržovat pokyny vedoucího práce.
Navinutí součástí oděvu do točivých částí strojů.	<ul style="list-style-type: none"> • Používání OOPP - řádné ustrojení pracovního oděvu bez vlajících částí, řemíneků, řetízků, pokrývka hlavy (nevlající vlasy).
Riziko tlaku, přitlačení, naražení, úderu, rozdrčení, přiražení při práci s ručním nářadím.	<ul style="list-style-type: none"> • Vyloučení přítomnosti osob v nebezpečném prostoru činnosti. Pokud se tomu nelze vyhnout, dohodnout s pracovníkem provádějícím činnost nebo vedoucím práce bezpečné místo práce.

STROJE A ZAŘÍZENÍ	
Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Vtažení, rozdrčení, namotání, useknutí části lidského těla.	<ul style="list-style-type: none"> • Nevstupovat do pracovního prostoru stroje. • Nedemontovat ochranné kryty a zařízení strojů.
Zranění při pádu na stroj.	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybovat se pouze po vyznačených komunikacích.
Pořezání chodidel a prstů nohou pracovníka ostrými částicemi	<ul style="list-style-type: none"> • Používat odpovídající koženou ochranou pracovní obuv.
Zranění při průchodu kolem stroje.	<ul style="list-style-type: none"> • Zamezit přístup nepovolaným osobám ke stroji. • Nebezpečná místa označit výstražnými tabulkami. • Zajistit dostatečnou ochranu pevnými kryty, zábradlím.
Zranění pracovníka, zničení stroje při spuštění.	<ul style="list-style-type: none"> • Při přenesení stroje z venkovního prostředí do vnitřního (velké rozdíly teplot) nechat stroj 1 hodinu klimatizovat • Nezačínat zkušební provoz bez namontování všech konstrukčních krytů • Před spuštěním stroje se přesvědčit, zda se v nebezpečném prostoru nevyskytuje jiná osoba • Při zkoušce nestát v možné dráze letících, rotujících částí • Před zahájením (započetím) práce nechat stroj běžet na prázdko
El. přístroje, nářadí, el. příklady k nářadí, prodlužovací kabely – poranění elektrickým proudem.	<ul style="list-style-type: none"> • Zamezit přístup k elektrickým částem stroje osobou, která nebyla řádně proškolená a poučena, a zabránit neodborným zásahům. • Ochrana před dotykem se živými částmi stroje. • Označení bezpečnostními tabulkami pro el. zařízení. • Nedotýkat se el. přístrojů, nářadí a zařízení mokřima rukama. • Nepoškozovat el. příklady, prodlužování kabely, tzn. nepokládat na ně žádné předměty či materiál, zamezit tomu, aby byly vedeny přes ostré hrany.
Výbuch, výtok, vystříknutí látek, které jsou přiváděny do stroje.	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat bezpečnostní značení, nevstupovat do ohroženého prostoru a používat OOPP.
Odletující kovové třísky, ohrožení očí a obličeje.	<ul style="list-style-type: none"> • Přednostní používání obličejových štítů, které dokonaleji zakrývají obličej a chrání nejen oči, ale celý obličej.

Náhlé uvolnění obrobku	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat bezpečnostní značení, nevstupovat do ohroženého prostoru a používat OOPP.
Vzpříčení materiálu, jeho následné vymrštění.	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšit pozornost při práci v blízkosti pohybujících se částí strojů.
Poškození zdraví z důvodu působení záření (tepelné, viditelné).	<ul style="list-style-type: none"> • Nesetrvávat v ohroženém prostoru nebo používat odpovídající OOPP.
Nebezpečí výbuchu a požáru.	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat bezpečnostní značení, nevstupovat do ohroženého prostoru a používat OOPP. • V případě výskytu ihned informovat nadřízeného pracovníka nebo vedoucího pracoviště.
Zranění způsobené při opravě stroje.	<ul style="list-style-type: none"> • Možnost uzamčení vypnutého stavu hlavního el. vypínače stroje, příp. vypnutí napájecího vedení ke stroji v rozvaděči a označení bezpečnostní tabulkou „Nezapínat“. • Zabezpečit pracoviště bezpečnostními tabulkami, příp. mechanickou zábranou.

MANIPULAČNÍ PRÁCE, UKLÁDÁNÍ MATERIÁLU

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Zranění způsobené padajícím materiálem, při manipulaci s břemeny.	<ul style="list-style-type: none"> • K přemísťování těžších materiálů, nástrojů a obrobků, které pro svoji hmotnost, tvar nebo rozměry neumožňují bezpečnou ruční manipulaci, užít vhodné manipulační, zdvihací zařízení s vhodnými upevňovacími prostředky, pomůcky přizpůsobené tvaru stroje. • V případě potřeby zajistit pomoc dalších osob, stanovit vedoucího pracoviště a dodržovat pracovní postup a dorozumívací signály. • Za ohrožený prostor se považuje vzdálenost 4 m ve všech směrech od zavěšeného břemene, ve kterém všichni musí použít ochrannou přilbu. • Osoby manipulující se zavěšeným břemenem musí mít vazačský průkaz.
Pád, sesunutí materiálu při jeho přechodném skladování.	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat volné a průchodné komunikace. • Zajišťovat uložený materiál proti posunu. • Skladovat jen na vyhrazených a označených místech. • Zajistit bezpečný přístup ke skladovanému materiálu. • Předměty ukládat, pokud možno, na jejich největší, rovnou opěrnou plochu. • Neukládat materiál do míst v nichž je s ním pro nedostatek místa obtížná manipulace.
Pád, zřícení, regálu, nábytku, předmětů.	<ul style="list-style-type: none"> • Nepřetěžovat regály nad výrobcem stanovenou nosnost. • Břemena ukládat do regálových buněk rovnoměrně, těžší níž, lehčí výš. • Po regálu nešplhat, nevstupovat na něj ani do něj. • Dodržovat minimální stanovenou šířku uliček mezi skladovacími regály.
Zасыпání pracovníka naskladněným materiálem.	<ul style="list-style-type: none"> • Před vstupem do zásobníku zabezpečit všechny možná zařízení proti nežádoucímu spuštění; • Dodržení předem stanoveného pracovního postupu a zákazů při této činnosti; • Vyloučit přítomnost osob pod výsypaným zařízením v době vysypávání sypkého materiálu; • Dodržovat zákaz vstupu pracovníku do nevyprázdňného zásobníku; • Neuvolňovat slehlý materiál při přerušném vysypávání vypouštěcím otvorem;

SVÁŘEČSKÉ A PALIČSKÉ PRÁCE, TLAKOVÉ LAHVE	
Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Riziko elektrické dotykem přímým nebo nepřímým u svařovacích zdrojů.	<ul style="list-style-type: none"> • Při práci se svařovacími zdroji hrozí zvýšené riziko úrazu el. proudem, zejména při zvýšené vlhkosti vzduchu, vlhkém podkladu pro svařovaný díl. • Je zakázáno přibližovat se ke svařovanému dílu bez řádných OOPP, přenášet vodivé nebo kovové dílce v takové blízkosti, že by mohlo dojít k dotyku se svařovaným dílem.
Nebezpečí požáru a výbuchu plynů při manipulaci s tlakovými lahvemi.	<ul style="list-style-type: none"> • Je zakázáno pracovat v blízkosti kyslíkové láhve s tuky a oleji, v zamaštěném oděvu, pracovní výstroji, s mechanismy, u kterých by mohlo dojít k úniku oleje a zamaštění láhve nebo výstroje. • Lahve musí být zajištěny proti převržení, pádu nebo skutálení. • Nepřibližovat se k tlakovým lahvím a nemanipulovat s nimi.
Riziko zasažení horkými látkami při svařování.	<ul style="list-style-type: none"> • Je zakázáno přibližovat se ke svařovanému místu bez pokynu svářeče nebo vedoucího práce a řádných OOPP (rukavice, brýle, svářečský oděv, boty).
Otrávení, omdlení při nadýchání škodlivin, které vznikají při svařování, broušení.	<ul style="list-style-type: none"> • Nesetrvávat v ohroženém prostoru nebo používat odpovídající OOPP.
Únik plynu, výbuch, požár, popálení.	<ul style="list-style-type: none"> • Při dopravě, manipulaci, zacházení a skladování lahví se stlačenými zkvapalněnými nebo pod tlakem rozpuštěnými technickými plyny respektovat příslušné normy. • V provozu umísťovat jen lahve s technickými plyny, které jsou pro provoz nezbytné. • Trvale nepotřebné nebo prázdné lahve je třeba odstranit. • Proti pádu láhve zajišťovat v horní polovině láhve třmeny nebo řetízky nebo musí být umístěny ve stabilních nebo pojízdných stojanech. • Sklady popř. dveře místností, v nichž jsou lahve se stlačenými a jinými plyny, označit bezpečnostní tabulkou. • Před zahájením práce s technickými plyny zajistit větratelnost, připravit vhodné ochranné, hasební a asanační prostředky, překontrolovat těsnění a funkce redukčních ventilů a těsnění aparatur. • Při práci s technickými plyny dodržovat následující zákazy: <ul style="list-style-type: none"> - používat lahve, u nichž prošla lhůta periodické zkoušky nebo poškozené lahve, - používat nevhodné nebo poškozené redukční ventily, - při otvírání a zavírání ventilů používat hrubé násilí nebo nevhodné nástroje včetně trubkových nástavců, - používat lahve k jiným účelům nebo na jiné plyny než pro které jsou určeny, - lahve a ventily opravovat nebo měnit jejich označení, - urychlovat vypouštění plynů zahříváním, - zahřívát lahve s propan-butanem (přísný zákaz!). • Znat a respektovat barevné označení technických plynů.
Pád tlakové láhve, naražení zhmoždění končetiny při manipulaci s lahvemi.	<ul style="list-style-type: none"> • Při manipulaci s lahvemi postupovat opatrně, tak aby nedošlo k jejich pádu a poškození. • Chránit lahve před nárazem, pádem; neházet s nimi. • Přenášet lahve o celkové hmotnosti větší než 50kg nejméně dvěma muži, doporučuje se používat vhodných pomůcek a prostředků pro tento účel upravených (držáky, pouta, odpružené vozíky apod.). • Zajišťovat provozní, zásobní i prázdné lahve vhodným způsobem proti převržení a pádu, k tomu používat řetízky, třmenů, objímek, stojanů apod.

PRÁCE VE VÝŠKÁCH A POD MÍSTEM PRÁCE VE VÝŠKÁCH, PRÁCE NA ŽEBŘÍKU	
Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Zasažení padajícím materiálem, částí zdiva, nářadí apod. z výšky.	<ul style="list-style-type: none"> • Nepřibližovat se pod místa práce ve výškách do bližší vzdálenosti než 4 m, nevstupovat do vymezeného a ohrazeného prostoru. Pokud je to z provozních důvodů nutné, pak pouze s ochrannou přilbou a na pokyn vedoucího práce. • Neshazovat předměty a materiál z výšky v případě, že nelze bezpečně určit místo jejich dopadu nebo by mohly zaměstnance strhnout z výšky. Používání přilby je povinné. • Dodržovat stanovené bezpečnostní pokyny a zákazy (bezpečnostní tabulky).
Pád z výšky - zaměstnanci pracující výše než 150 cm nad okolní úrovní, ohrožení pádem z výšky v důsledku nezajištění pracoviště proti takovému pádu	<ul style="list-style-type: none"> • Nezahajovat práci ve výšce dřívě, než jsou pracoviště zajištěna bezpečnou konstrukcí proti pádu z výšky nebo zaměstnanci vybaveni předepsanými OOPP pro práci ve výšce. • Při práci používat přidělené OOPP. • Před započítím práce ve výšce se přesvědčit o funkčnosti přidělených OOPP. Zjištěné závady neprodleně odstranit. • Pro práci ve výšce nebo k výstupu na zvýšená pracoviště nepoužívat vratké, nevhodné předměty.
Pád z lešení nebo jiných konstrukcí či zařízení pro zvyšování místa práce.	<ul style="list-style-type: none"> • Na uvedené konstrukce nebo zařízení lze vstupovat až po zápisu o předání a převzetí konstrukce.
Současná práce na dvou místech nad sebou (např. práce na lešení) – pád materiálu a předmětů.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizačně zajistit, aby nebyly prováděny současně takové práce, kde pád materiálu a předmětů může způsobit zranění pracovníků v nižších pracovních místech (např. na lešení).
Pád z výšky při práci na žebříku	<ul style="list-style-type: none"> • Udržovat žebříky v řádném technickém stavu. • Nepoužívat poškozený anebo deformovaný žebřík, poškozené popř. deformované žebříky odstranit z pracoviště. • Žebřík ustavit na stabilní, pevný, rovný a dostatečně velký podklad tak, aby jeho sklon nebyl menší než 2,5 : 1, za příčlemi u jeho paty byl volný prostor alespoň 0,18 m, ze strany přístupu na žebřík byl volný prostor alespoň o šířce 0,6 m a aby bylo zabráněno jeho podklouznutí. • Horní konce žebříku určeného pro výstup musí přesahovat výstupní plochu min o 1,1 m nebo tento přesah musí být nahrazen jiným opatřením, např. madly, které zaměstnanci umožňuje se při výstupu spolehlivě držet. • Při práci na žebříku, kdy je zaměstnanec chodidly výše než 5 m, musí použít osobní ochranné zajištění proti pádu. • Na žebříku provádět pouze krátkodobé, nenáročné práce s břemeny o hmotnosti menší než 15 kg. • Nevystupovat při práci na žebříku výše, než 0,8 m od horního konce opěrného žebříku nebo 0,5 m od konce dvojitého žebříku. • Nevystupovat, nesestupovat, nepracovat na žebříku obrácení zády k němu, bez možnosti se uchopit opory, • Při práci na žebříku nepoužívat nebezpečné nástroje nebo nářadí, např. pneumatické nástroje apod., pokud by pracovník neměl možnost bezpečně se přidržet žebříku. • Nepoužívat žebřík jako podpěrný nebo nosný prvek pro podstavení pro další výstup nebo sestup. • Při práci na žebříku používat přidělené OOPP.